

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

แถลงการณ์

21 มีนาคม 2560

ประเทศไทย: การสืบทอดนักกิจกรรมชาวลาวอายุ 17 ปี ต้องได้รับการประกันให้เกิดความรับผิดชอบ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกล่าวในวันนี้ว่าทางการไทยต้องสั่งการโดยทันทีให้มีการสอบสวนอย่างเป็นอิสระ และเห็นผล ผลต่อการดำเนินการสังหารนักกิจกรรมเยาวชนชาติพันธุ์โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายความมั่นคง และทางการไทยต้องรับประกันว่าผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบจะต้องถูกนำตัวเข้ารับการไต่สวน หากมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนใดๆ อันเป็นเหตุให้เขาเสียชีวิต

เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2560 นายชัยภูมิ ป่าแส อายุ 17 ปี นักกิจกรรมเยาวชนกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ถูกยิงจนเสียชีวิตบริเวณด่านตรวจที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีรายงานว่า เป็นกองกำลังร่วมของเจ้าหน้าที่ทหารกับหน่วยเฉพาะกิจกองกำลังผาเมือง ซึ่งเป็นหน่วยปราบปรามยาเสพติดและหน่วยลาดตระเวนบริเวณชายแดน จากรายงานของกองทัพระบุว่า นายชัยภูมิได้หลบหนีออกจากรถที่เขาเดินทางมาด้วย และถูกยิงระหว่างที่เขาพยายามที่จะโยนระเบิดใส่เจ้าหน้าที่ทหาร ในรายงานระบุว่า ในเวลาต่อมาเจ้าหน้าที่ทหารพบแอมเฟตามีนจำนวนมากซ่อนอยู่ในรถคันดังกล่าว

นายชัยภูมิ ป่าแสเป็นนักกิจกรรมที่มีชื่อเสียงโดยทำงานเรียกร้องสิทธิของชาวลาวและกลุ่มชนพื้นเมืองอื่นๆ ในไทย เขายังเป็นผู้สร้างภาพยนตร์และนักดนตรีมือสมัครเล่น มีผลงานในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิชนพื้นเมืองและกลุ่มคนไร้สัญชาติ มีรายงานว่าที่ผ่านมาเขาทำงานรณรงค์ต่อต้านการใช้ยาเสพติดในกลุ่มชุมชนลาหู่

ผู้ขับรถคันที่นายชัยภูมิ ป่าแสเดินทางมาด้วยได้ถูกจับกุมในที่เกิดเหตุ และถูกส่งตัวไปยังเรือนจำจังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่างที่เขียนแถลงการณ์นี้ เขายังคงถูกควบคุมตัวเอาไว้

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลขอเรียกร้องทางการไทยให้ดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นอิสระ ไม่ลำเอียง และเห็นผล ต่อการสังหารครั้งนี้ และให้คุ้มครองพยาน ชาวบ้านในชุมชน และครอบครัวของเขาจากการข่มขู่หรือคุกคามใดๆ หน่วยงานที่ทำการสอบสวนจะต้องเป็นอิสระจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ครั้งนี้ พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์สังหารซึ่งถูกควบคุมตัวอยู่ ควรได้รับการปล่อยตัว เว้นแต่เขาจะต้องขอหาซึ่งเป็นฐานความผิดที่เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากลซึ่งหากเป็นเช่นนั้น เขาต้องได้รับการควบคุมตัวชั่วคราวตามคำสั่งของศาลพลเรือนที่เป็นอิสระ ในกรณีที่ไม่มีการปล่อยตัวเขา หรืออยู่ระหว่างพิจารณาการปล่อยตัว เขาต้องสามารถเข้าถึงทนายความที่เป็นอิสระ และสามารถพบกับญาติโดยทันที รวมทั้งเข้าถึงหน่วยงานสอบสวนที่เหมาะสมรวมทั้งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทั้งนี้โดยจะต้องไม่ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสังหารครั้งนี้เข้าถึงตัวเขาได้ไม่ว่าด้วยเหตุผลใดๆ ทางการไทยยังควรดำเนินการที่จำเป็นทั้งปวงเพื่อประกันว่าพยานผู้รู้เห็นการสังหารจะต้องไม่ถูกทรมานหรือถูกปฏิบัติอย่างโหดร้าย ระหว่างที่ถูกควบคุมตัว แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลขอกระตุ้นรัฐบาลไทยให้จัดให้หน่วยงานสอบสวนมีทรัพยากรที่จำเป็นทั้งปวง รัฐบาลยังควรให้การประกันว่า กรณีที่การสอบสวนนำไปสู่พยานหลักฐานที่เพียงพอและรับฟังได้ในศาล ซึ่งยืนยันว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้นกับบุคคลใดๆ ก็ตาม ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดจะต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการพิจารณาซึ่งได้มาตรฐานระหว่างประเทศและเป็นธรรม และให้เป็นการไต่สวนของศาลพลเรือน

ข้อมูลพื้นฐาน

ชาวลานูเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีภาษาเฉพาะและอาศัยอยู่กระจายตัวทั้งในประเทศไทย จีน เวียดนาม เมียนมา และลาว โดยในประเทศไทยมีชาวลานูอยู่ประมาณ 150,000 คน ส่วนใหญ่ดำรงชีพเป็นเกษตรกรทางตอนเหนือของประเทศ

นายชัยภูมิ ป่าแส หรือ “จ๊ะฮู” เป็นนักเรียนอายุ 17 ปีของโรงเรียนเซี่ยงคาววิทยาคม โดยเขามักเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมและประเพณีของชาวลานู รวมทั้งกิจกรรมของกลุ่มรักษาลานู

นายชัยภูมียังมีบทบาทในการจัดทำภาพยนตร์หลายชิ้นเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนและสังคมที่ส่งผลกระทบต่อชาวลานู รวมทั้งประเด็นสภาวะไร้สัญชาติ ยาเสพติด และสิทธิในที่ดิน เขายังแต่งเพลงเกี่ยวกับปัญหาที่กระทบต่อชุมชนชาวลานู และเป็นผู้นำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเดินรณรงค์แบบพื้นเมืองชาวลานู

นายชัยภูมิถูกสังหารเพียงไม่กี่วันหลังการเข้าร่วมงานแถลงข่าวเปิดโครงการ “เด็กและเยาวชนเสี่ยงเพื่อสื่อสารสังคม” ที่จัดขึ้นโดยสถาบันเด็กและเยาวชน (สสย.)
